

Vinařství Itálie - obecně

Itálie je jedním z největších světových producentů vína.

Vinařství v Itálii má tradici 4000 let a zahrnuje čtvrtinu světové produkce výroby vín. Podle statistiky OIV měla Itálie v r. 2013 plochu vinic 705 000 ha, a vyprodukovala 53 milionů hl vína. Je to nejvyšší produkce vína na světě. O prvenství v množství vyrobených vín se ovšem střídavě potýká s Francií a Španělskem (které má vyniká největší rozlohou vinohradů). Skvělé podmínky pro pěstování vinné révy v Itálii vedly vinaře k výrobě velkého množství vín, což se odrazilo na jejich kvalitě, v rozsahu od běžných stolních vín až po skvělé a vyhledávané rarity. Protože tradiční vinařské oblasti zabírají vlastně celou plochu Itálie (viz přiloženou mapu), zabývá se situací ve vinařství i samotná vláda, která se intenzivně snaží o snižování objemu produkce a zkvalitnění technologií, vinic a vína vůbec. Se změnou legislativy v roce 1963 začaly pokusy o srovnání nepřehledné škály zdejších vín. Ke zlepšení došlo až koncem 20. století. První snahy nebyly moc povedené, ale nastartovaly směr, kterým se vinařství v Itálii řídí dodnes. Po různých úpravách vypadá dnešní kvalifikace následovně:

DOCG – Denominazione di origine Controllata e Garantita, vína uznaná buď jako italská nejlepší, nebo podporovaná významnými politiky

DOC – Denominazione di origine Controllata – podobá se francouzskému AOC

IGT – Indicazione Geografica Tipica, „místní“ vína, podobné parametry jako francouzské Vin de Pays

VdT – Vino da Tavola – stolní víno, nejzákladnější kategorie

Odrůd révy vinné je v Itálii nepřehledné množství - zhruba asi 2000 druhů (z toho více než 440 původních). Vyznačuje se také největším množstvím tzv. autochtonních odrůd na světě, tedy odrůd vyskytujících se v místech svého původu nebo vzniku. Nejznámější jsou určitě Sangiovese, Nebbiolo, Barbera, Moscato, Pinot grigio, Chardonnay a Trebbiano. Množství odrůd a dobré klimatické podmínky dovolují vinařům vyrábět takřka všechny druhy vína – sekty, tichá, suchá, sladká, polosladká, dolihovaná atd.

Itálie nemá přesně ohraničené a vymezené vinařské oblasti, začátkem 21. století bylo v Itálii celkem 21 DOCG, 301 DOC a 121 IGT a samozřejmě nesčetné množství VdT.

Rozložení vinic lze rozdělit na 5 oblastí, které se dále člení na regiony a ty zahrnují konkrétní apelace.

Severozápadní Itálie: geograficky velmi různorodá oblast, na severu a západu je obklopena Alpami, jih ovlivňuje Ligurské moře. Zahrnuje regiony Piemonte, Lombardie, Ligurie a Valle d'Aosta.

Nejslavnější vína této oblasti jsou **Barolo DOCG** (Piemonte) a **Asti DOCG** (Piemonte).

Severovýchodní Itálie: oblast je na severu ohraničena Dolomity a z jihu Jaderským mořem a vinice se nacházejí v nejrozmantějších polohách z celé Itálie. Zahrnuje regiony Veneto, Trentino – Alto Adige a Friuli – Venezia Giulia. Nejznámější vína oblasti jsou bezpochyby **Soave DOC** (Veneto), **Prosecco** (Veneto), **Amarone della Valpolicella DOC** (Veneto) a **Valpolicella DOC** (Veneto). Tato oblast byla první v Itálii, kde se použilo kvašení za studena. K lepší orientaci je dobré si připomenout, že mimo

Amarone (vína vyrobeného ze sušených hroznů v dobře větraných prostorách (tzv. fruttario) po dobu 3 měsíců, a pak lisovaných až na jaře po sklizni).

Passito (Passerillage) je vyráběno z vysušených hroznů na keři.

Recioto je sladké víno vyrobené z passito hroznů.

Ripasso je víno získané po druhém kvašení vína recioto na kvasinkách, a to tak, že se skrz kvasniční kaly již stočeného Amarone přečerpá Valpolicella posledního ročníku, čímž se pak získá dodatečná plnost a hutnost vína.

Středozápadní Itálie: Oblast je ohraničena ze severu a východu Apeninami, ze západu Tyrhénským mořem. Hodně se zde experimentovalo s typickými francouzskými odrůdami, ale dnes se vinaři

vracejí k místním odrůdám. Zahrnuje regiony Toskánsko, Lazio, Umbrie. Nejznámějším vínem oblasti je **Chianti DOCG** (Toskánsko) a v těsném závěsu za ním je **Brunello di Montalcino** (Toskánsko). Je centrem exportu špičkových vín Itálie.

Středovýchodní Itálie: oblast klimaticky ovlivňuje Jaderské moře a Apeniny. Zahrnuje regiony Emilia – Romagna, Molise, Marche a Abruzzi. Nejznámějším je zpravidla levné **Lambrusco** (Emilia – Romagna), které se vyváží v ohromném množství do celého světa.

Jižní Itálie a ostrovy: Jižní Itálie je nejteplejší oblastí země, zdejší vína jsou plná, těžká a někdy skoro až „pečená“. Velkou zásluhu na zlepšení kvality místních vín mají „létaující vinaři“, ukázali, že ve zdejších podmínkách jdou vyrobit opravdu zajímavá vína. Zahrnuje regiony Sicílie, Sardinie, Apulie, Kalábrie, Kampánie, Basilicata. Známa vína oblasti jsou **Greco di Tufo DOC** (Kampánie), **Fiano di Avellino DOC** (Kampánie), **Taurasi DOCG** (Kampánie) a **Marsala DOC** (Sicílie).

Vinařské oblasti Itálie:

